

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ПАРЛАМЕНТАРЕН ИНСТИТУТ

**КОМПАРАТИВЕН ПРЕГЛЕД НА ОЦЕНКИТЕ ЗА ОСТВАРЕНИОТ
НАПРЕДОК ПО ПОГЛАВЈА СПОРЕД ИЗВЕШТАИТЕ НА ЕВРОПСКАТА
КОМИСИЈА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ
2009 - 2023 ГОДИНА**

- студија -

Илија Милчевски

Советник - истражувач и аналитичар по регионални прашања и меѓународни обврски

ноември 2023 година

Содржина

РЕЗИМЕ	3
Вовед.....	4
Методологија за квантификација на описните оценки во извештаите на Европската комисија	4
1. ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД НА ОЦЕНКИТЕ ЗА НАПРЕДОКОТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ПО ПОГЛАВЈА ВО ИЗВЕШТАИТЕ НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 2013 - 2023 ГОДИНА..	5
2. ПРЕГЛЕД НА ОЦЕНКИТЕ ЗА ПОСТИГНАТИОТ ГОДИШЕН НАПРЕДОК ПО ПОГЛАВЈА ВО ИЗВЕШТАИТЕ НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА ЗА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 2009 - 2023 ГОДИНА.....	12
3. ПРЕГЛЕД НА ПРОСЕЧНИТЕ ОЦЕНКИ ЗА ЗАБЕЛЕЖАНИОТ ГОДИШЕН НАПРЕДОК ПО ПОГЛАВЈА ВО ИЗВЕШТАИТЕ НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА ЗА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 2009 - 2023 ГОДИНА.....	17
Листа на извори:.....	18

РЕЗИМЕ

Предмет на оваа студија се оценките за остварениот напредок по поглавја содржани во извештаите на Европската комисија за Република Северна Македонија, за периодот 2009-2023 година¹. Клучен критериум за изборот на посочениот период е препораката за почетокот на преговорите за членство на Република Северна Македонија во Европската Унија, која за прв пат беше дадена во 2009 година². Поради методолошки ограничувања (недостаток на заклучна описна оценка дадена од страна на Комисијата и неможност за квантификација) студијата не ги зема предвид политичките и економските критериуми од извештаите на ЕК. Поради истите причини, студијата не врши групирање на оцените по кластери (согласно новата структура на извештаите на ЕК, за прв пат применета во Извештајот за 2021 година), туку истите ги прикажува единствено по поглавја, според нивниот нумерички редослед.

Согласно применетата методологија, просечните квантитативни оценки за постигнатиот годишен напредок по поглавја во извештаите на Европската комисија за Република Северна Македонија за периодот 2009 – 2023 година се следните:

година	просечна оценка
2009	2,52
2010	2,30
2011	2,53
2012	2,16
2013	2,06
2014	2,10
2015	2,06
2016	1,76
2017/2018 ³	1,64
2019	1,91
2020	2,00
2021	1,52
2022	1,61
2023	1,52

¹ Во табеларниот преглед е опфатен само 10 годишен период, заради подобра прегледност на податоците.

² Commission of the European Communities, Communication from the Commission to the European Parliament and the Council COM (2009) 533 "Enlargement Strategy and Main Challenges 2009-2010", Brussels, 14.10.2009, стр.19, http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2009/strategy_paper_2009_en.pdf, (пристапено на 20.10.2015)

³ Извештајот го опфаќа периодот од октомври 2016 до февруари 2018 година

Вовед

Во студијата е прикажан компаративен преглед на описните оценки на годишниот напредок содржани во годишните извештаи⁴ на Европската комисија за напредокот на Република Северна Македонија, во делот на способноста на земјата кандидат да ги преземе обврските од членството во Европската Унија. Студијата ги **опфаќа единствено описните оценки кои се однесуваат на остварениот годишен напредок** (во однос на способноста за преземање на обврските од членство) по поглавјата на „*acquis communautaire*“ кои се однесуваат на извештајниот период, **но не и описните оценки на степенот на подготвеност** (кој е всушност кумулативен резултат од остварениот напредок по соодветното поглавје во текот на подолг прременски период) кои се исто така содржани во резимеата на секое од поглавјата опфатени со Извештајот на ЕК. Воедно, во корелација со описните оценки на Европската комисија, а во согласност со претходно утврдена методологија, Парламентарниот институт дава нумеричко изразување на описните оценки за постигнатиот годишен напредок на Република Северна Македонија по поглавја за периодот 2009-2023 година.

Студијата е изработена на иницијатива на Парламентарниот институт, согласно Правилникот за вршење на надлежностите на Парламентарниот институт.

Методологија за квантификација на описните оценки во извештаите на Европската комисија

Описните оценки на годишниот напредок по поглавја, дадени од страна на Европската комисија во соодветните годишни извештаи се квантифицирани (претворени во нумерички оценки) според методологијата прикажана во табелата бр. 1:

Табела бр. 1. Преглед на методологијата за квантификација на описните оценки кои се дадени во извештаите на Европската комисија

Описна оценка дадена од Европската комисија	Нумеричка оценка
нема напредок	0
мал напредок; мал нов напредок; ограничен напредок; слаб напредок	1
одреден напредок; делумен напредок; нееднаков напредок; на пат; нерамномерен напредок; умерен напредок	2
има/постои/се забележува напредок; беше направен напредок; значителен напредок; дополнителен напредок; важен напредок, постигнат е напредок; среден напредок	3
добар напредок	4
многу добар напредок	5

⁴ Извештајот на Европската комисија за 2018 година го опфаќа периодот од октомври 2016 до февруари 2018 година. Сите останати извештаи на Европската комисија за напредокот на Република Северна Македонија опфаќаат едногодишен период.

1. ТАБЕЛАРЕН ПРЕГЛЕД НА ОЦЕНКИТЕ ЗА НАПРЕДОКОТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ПО ПОГЛАВЈА ВО ИЗВЕШТАИТЕ НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 2013 - 2023 ГОДИНА

Поглавје	Заклучок за напредок по поглавје									
	2013	2014	2015	2016	2017/2018	2019	2020	2021	2022	2023
	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена
1. Слободно движење на стоки	одреден напредок 2	мал напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0	ограничен напредок 1	нема напредок 0	ограничен напредок 1
2. Слобода на движење за работници	мал напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0
3. Право на основање и слобода на обезбедување услуги	мал напредок 1	ограничен напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	нема напредок 0	одреден напредок 2	одреден напредок 2	нема напредок 0	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1
4. Слободно движење на капитал	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	добар напредок 4	добар напредок 4
5. Јавни набавки	добар напредок 4	ограничен напредок 1	одреден напредок 2	нема напредок 0	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1
6. Право на трговски друштва	добар напредок 4	добар напредок 4	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	нема напредок 0	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	нема напредок 0

Поглавје	Заклучок за напредок по поглавје									
	2013	2014	2015	2016	2017/2018	2019	2020	2021	2022	2023
	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена
7. Право на интелектуална сопственост	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	нема напредок 0	нема напредок 0
8. Политика на конкуренција	добар напредок 4	добар напредок 4	одреден напредок 2	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0
9. Финансиски услуги	свкупно имаше напредок 3	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2
10. Дигитална трансформација и медиуми	има напредок 3	добар напредок 4	одреден напредок 2	нема напредок 0	нема напредок 0	одреден напредок 2	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1
11. Земјоделство и рурален развој	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	добар напредок 4	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2
12. Безбедност на храната, ветеринарна и фитосанитарна политика	добар напредок 4	дополнителен напредок 3	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	добар напредок 4	добар напредок 4	добар напредок 4	одреден напредок 2	одреден напредок 2

Поглавје	Заклучок за напредок по поглавје									
	2013	2014	2015	2016	2017/2018	2019	2020	2021	2022	2023
	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена
13. Рибарство	ограничен напредок 1	направен е напредок 3	одреден напредок 2	добар напредок 4	нема напредок 0	нема напредок 0	ограничен напредок 1	нема напредок 0	ограничен напредок 1	одреден напредок 2
14. Транспортна политика	мал нов напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1
15. Енергетика	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	добар напредок 4	добар напредок 4	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	одреден напредок 2
16. Оданочување	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2
17. Економска и монетарна политика	само ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	добар напредок 4	одреден напредок 2
18. Статистика	добар напредок 4	добар напредок 4	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	добар напредок 4	добар напредок 4	добар напредок 4	добар напредок 4	добар напредок 4

Поглавје	Заклучок за напредок по поглавје									
	2013	2014	2015	2016	2017/2018	2019	2020	2021	2022	2023
	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена
19. Социјална политика и вработување	мал напредок 1	ограничен напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2
20. Претпријатија и индустриска политика	одреден напредок 2	мал напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	нема напредок 0	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2
21. Трансевропски мрежи	одреден напредок 2	одреден напредок 2	добар напредок 4	добар напредок 4	одреден напредок 2	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1
22. Регионална политика и координација на структурните инструменти	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	нема напредок 0	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	нема напредок 0	нема напредок 0
23. Правосудство и фундаментални права	одреден напредок 2	не е дадена описна оцена ⁵ /	нема напредок 0	нема напредок 0	добар напредок 4	добар напредок 4	добар напредок 4	одреден напредок 2	одреден напредок 2	нема напредок 0

⁵ Европска комисија, ИЗВЕШТАЈ ЗА НАПРЕДОКОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2014, Брисел, 8.10.2014 год, https://www.sep.gov.mk/data/file/Progres%20Report%202014/Izvestaj%20MK_PROV_10_10_2014.pdf, стр.46, Заклучок на **Поглавје 23: Правосудство и фундаментални права:**

„Земјата веќе ги има завршено поголемиот дел од реформите и ги има воспоставено потребните правни и административни структури во оваа област. Сепак, постои ризик од влошување во некои области, вклучувајќи го судството и борбата против корупција. Потребни се дополнителни напори за заштита на независноста на судиите, за да се подобри квалитетот на правдата и да се олесни пристапот до правдата. Многу поголем фокус треба да се даде на ефикасно спроведување на постојната рамка за фундаментални права, особено во однос на финансирање, екипирање, подигнување на свеста, меѓуинституционална соработка и стратешко планирање, особено во области како што се затворите, правата на децата, анти-дискриминација, правата на ЛГБТИ и Ромите. Состојбата со слободата на изразување и понатаму е проблематична и потребни се поголеми напори за подобрување на културата на медиумите“.

Поглавје	Заклучок за напредок по поглавје									
	2013	2014	2015	2016	2017/2018	2019	2020	2021	2022	2023
	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена
24. Правда, слобода и безбедност	постигнат е напредок 3	не е дадена описна оцена ⁶ /	одреден напредок 2	одреден напредок 2	добар напредок 4	добар напредок 4	добар напредок 4	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2
25. Наука и истражување	добар напредок 4	добар напредок 4	добар напредок 4	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	мал напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2
26. Образование и култура	ограничен напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	одреден напредок 2	мал напредок 1	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1
27. Животна средина и климатски промени	одреден напредок 2	мал напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	мал напредок 1	одреден напредок 2	ограничен напредок 1
28. Заштита на потрошувачи и здравствена заштита	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0	нема напредок 0	ограничен напредок 1	одреден напредок 2

⁶ Европска комисија, ИЗВЕШТАЈ ЗА НАПРЕДОКОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2014, Брисел, 8.10.2014 год, https://www.sep.gov.mk/data/file/Progres%20Report%202014/Izvestaj%20MK_PROV_10_10_2014.pdf, стр.49, Заклучок на **Поглавје 24: Правда, слобода и безбедност**: „Земјата веќе достигна високо ниво на усогласување на законската регулатива во оваа област, а административните и судски структури се во напредна фаза. Беа направени понатамошни подобрувања во областа на полициската соработка и борбата против организиран криминал и трговија со луѓе. Меѓутоа, во некои сектори напредокот останува бавен, во однос на подобрување на инфраструктурата, капацитетот и стратешкото планирање кои се потребни за целосно и ефикасно спроведување на постојните политики. Тука спаѓаат, особено, миграции и азил. Отсуството на независен систем за надворешен надзор на полицијата, исто така треба да се реши“.

Поглавје	Заклучок за напредок по поглавје									
	2013	2014	2015	2016	2017/2018	2019	2020	2021	2022	2023
	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена
29. Царинска унија	одреден напредок 2	забележан е напредок 3	добар напредок 4	одреден напредок 2	одреден напредок 2	добар напредок 4	добар напредок 4	добар напредок 4	одреден напредок 2	ограничен напредок 1
30. Надворешни односи	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	одреден напредок 2
31. Надворешна, безбедносна и одбранбена политика	не е дадена описна оцена ⁷ /	не е дадена описна оцена ⁸ /	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	многу добар напредок 5	добар напредок 4

⁷ Европска комисија, ИЗВЕШТАЈ ЗА НАПРЕДОКОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2013, Брисел, 16.10.2013 год, http://www.sep.gov.mk/content/?id=96#.VjoR2Cv3T_Y, **Заклучок на Поглавје 31: Надворешна, безбедносна и одбранбена политика:** „Земјата го одржува своето високо ниво на усогласеност со декларациите на ЕУ и одлуките на Советот и продолжи да учествува во цивилните и воените операции за управување со кризи. Севкупно, подготовките во областа на надворешната, безбедносната и одбранбената политика се добро напреднати“.

⁸ Европска комисија, ИЗВЕШТАЈ ЗА НАПРЕДОКОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2014, Брисел, 8.10.2014 год, <http://www.sobranie.mk/materialdetails.nsp?materialId=6c25c932-b129-4083-8bf0-32c5fb49afc9>, стр.55-56, **Заклучок на Поглавје 31: Надворешна, безбедносна и одбранбена политика:** „Земјата продолжи да учествува во цивилните и воени операции за управување со кризи. Усогласувањето на земјата со декларациите на ЕУ и одлуките на Советот во областа на надворешната и безбедносна политика се влошува во споредба со претходните години и треба да се подобри. Севкупно, подготовките во оваа област се во тек“.

Поглавје	Заклучок за напредок по поглавје									
	2013	2014	2015	2016	2017/2018	2019	2020	2021	2022	2023
	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена	описна оцена/ нумеричка оцена
32. Финансиска контрола	мал напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	нема напредок 0	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	одреден напредок 2
33. Финансиски и буџетски одредби	нема напредок 0	ограничен напредок 1	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	одреден напредок 2	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1	ограничен напредок 1

2. ПРЕГЛЕД НА ОЦЕНКИТЕ ЗА ПОСТИГНАТИОТ ГОДИШЕН НАПРЕДОК ПО ПОГЛАВЈА ВО ИЗВЕШТАИТЕ НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА ЗА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 2009 - 2023 ГОДИНА

Во ова поглавје на истражувачката работа е прикажан преглед на оценките за напредокот по поглавја за секоја година поединечно во периодот 2009-2023 година, преку кои Европската комисија го оценува остварениот напредок во текот на секоја од годините во споредба со состојбата од претходната година⁹. Оценките се квантифицирани според претходно опишаната методологија и се прикажани табеларно и графички.

Табела бр. 2: Приказ на нотираниот годишен напредок од страна на Европската комисија за Република Северна Македонија за периодот 2009 - 2023 година

ПОГЛАВЈА	ПОСТИГНАТ ГОДИШЕН НАПРЕДОК
1. Слободно движење на стоки	
2. Слобода на движење за работници	
3. Право на основање и слобода на обезбедување услуги	
4. Слободно движење на капитал	
5. Јавни набавки	
6. Право на трговски друштва	

⁹ При анализата на напредокот, 2009 година е базна година за споредба со 2010 година, 2010 е базна година за споредба со 2011 година итн.

ПОГЛАВЈА	ПОСТИГНАТ ГОДИШЕН НАПРЕДОК																														
7. Право на интелектуална сопственост	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Progress</th><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>0</td><td>0</td></tr> </table>	Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Progress	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0
Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Progress	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0																	
8. Политика на конкуренција	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Progress</th><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>2</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> </table>	Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Progress	2	2	2	4	4	4	2	0	0	0	0	0	0	0
Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Progress	2	2	2	4	4	4	2	0	0	0	0	0	0	0																	
9. Финансиски услуги	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Progress</th><td>2</td><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td></tr> </table>	Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Progress	2	4	4	3	3	2	2	2	2	2	1	1	2	2
Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Progress	2	4	4	3	3	2	2	2	2	2	1	1	2	2																	
10. Дигитална трансформација и медиуми	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Progress</th><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>4</td><td>2</td><td>0</td><td>0</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr> </table>	Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Progress	3	3	3	3	3	4	2	0	0	2	2	1	1	1
Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Progress	3	3	3	3	3	4	2	0	0	2	2	1	1	1																	
11. Земјоделство и рурален развој	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Progress</th><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr> </table>	Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Progress	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2
Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Progress	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2																	
12. Безбедност на храната, ветеринарна и фитосанитарна политика	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Progress</th><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td></tr> </table>	Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Progress	2	2	4	4	4	3	2	2	2	4	4	4	2	2
Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Progress	2	2	4	4	4	3	2	2	2	4	4	4	2	2																	
13. Рибарство	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Progress</th><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>3</td><td>2</td><td>4</td><td>0</td><td>0</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td></tr> </table>	Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Progress	2	2	2	1	1	3	2	4	0	0	1	0	1	2
Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Progress	2	2	2	1	1	3	2	4	0	0	1	0	1	2																	
14. Транспортна политика	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Progress</th><td>4</td><td>2</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr> </table>	Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Progress	4	2	3	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Progress	4	2	3	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1																	
15. Енергетика	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Progress</th><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>4</td><td>2</td><td>1</td><td>2</td></tr> </table>	Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Progress	2	2	4	2	2	2	2	2	2	4	4	2	1	2
Year	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Progress	2	2	4	2	2	2	2	2	2	4	4	2	1	2																	

ПОГЛАВЈА	ПОСТИГНАТ ГОДИШЕН НАПРЕДОК																														
16. Оданочување	<table border="1"> <tr><th>Година</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Напредок</th><td>4</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr> </table>	Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Напредок	4	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Напредок	4	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2																	
17. Економска и монетарна политика	<table border="1"> <tr><th>Година</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Напредок</th><td>2</td><td>1</td><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>2</td></tr> </table>	Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Напредок	2	1	3	1	1	1	2	2	2	2	2	2	4	2
Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Напредок	2	1	3	1	1	1	2	2	2	2	2	2	4	2																	
18. Статистика	<table border="1"> <tr><th>Година</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Напредок</th><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>4</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td></tr> </table>	Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Напредок	4	4	4	3	4	4	2	2	2	4	4	4	4	4
Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Напредок	4	4	4	3	4	4	2	2	2	4	4	4	4	4																	
19. Социјална политика и вработување	<table border="1"> <tr><th>Година</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Напредок</th><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr> </table>	Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Напредок	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Напредок	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2																	
20. Претпријатија и индустриска политика	<table border="1"> <tr><th>Година</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Напредок</th><td>4</td><td>2</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>0</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr> </table>	Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Напредок	4	2	4	2	2	1	2	2	0	2	2	2	2	2
Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Напредок	4	2	4	2	2	1	2	2	0	2	2	2	2	2																	
21. Трансевропски мрежи	<table border="1"> <tr><th>Година</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Напредок</th><td>3</td><td>2</td><td>3</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr> </table>	Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Напредок	3	2	3	3	2	2	4	4	2	2	1	1	1	1
Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Напредок	3	2	3	3	2	2	4	4	2	2	1	1	1	1																	
22. Регионална политика и координација на структурните инструменти	<table border="1"> <tr><th>Година</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Напредок</th><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td></tr> </table>	Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Напредок	2	2	2	1	1	1	0	2	2	2	2	1	0	0
Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Напредок	2	2	2	1	1	1	0	2	2	2	2	1	0	0																	
23. Правосудство и фундаментални права	<table border="1"> <tr><th>Година</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Напредок</th><td>3</td><td>1</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td><td>0</td><td>0</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td><td>0</td><td>0</td></tr> </table>	Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Напредок	3	1	1	2	2	0	0	4	4	4	2	2	0	0
Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Напредок	3	1	1	2	2	0	0	4	4	4	2	2	0	0																	
24. Правда, слобода и безбедност	<table border="1"> <tr><th>Година</th><td>2009</td><td>2010</td><td>2011</td><td>2012</td><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017/...</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td><td>2022</td><td>2023</td></tr> <tr><th>Напредок</th><td>3</td><td>4</td><td>4</td><td>3</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td><td>4</td><td>4</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td></tr> </table>	Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023	Напредок	3	4	4	3	3	2	2	4	4	4	2	2	2	2
Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/...	2019	2020	2021	2022	2023																	
Напредок	3	4	4	3	3	2	2	4	4	4	2	2	2	2																	

ПОГЛАВЈА	ПОСТИГНАТ ГОДИШЕН НАПРЕДОК
25. Наука и истражување	
26. Образование и култура	
27. Животна средина	
28. Заштита на потрошувачите и здравствена заштита	
29. Царинска унија	
30. Надворешни односи	
31. Надворешна, безбедносна и одбранбена политика	
32. Финансиска контрола	
33. Финансиски и буџетски одредби	

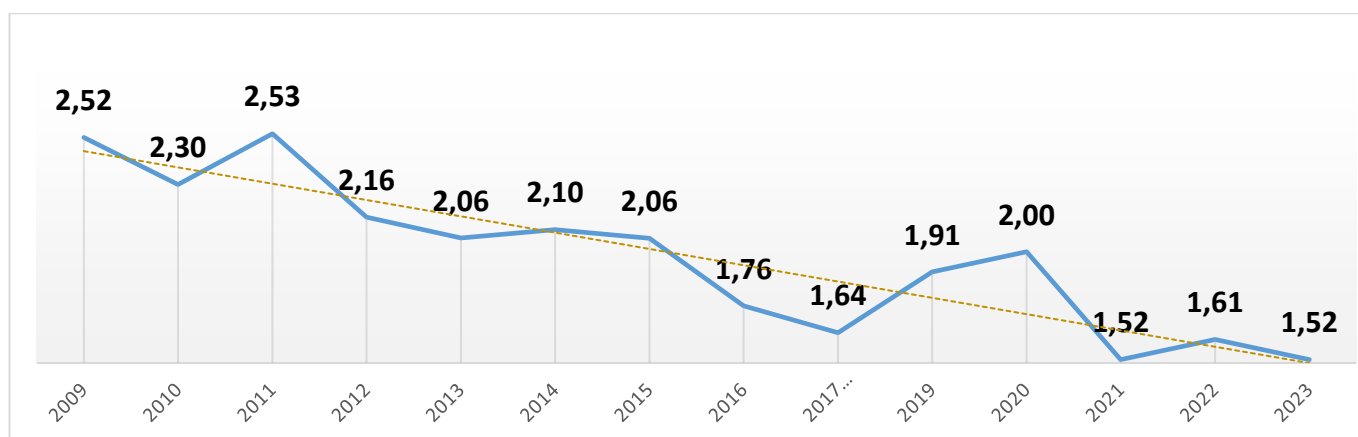
Графикон бр. 1 Приказ на нотираниот маргинален напредок од страна на Европската комисија за Република Северна Македонија за периодот 2009 - 2023

3. ПРЕГЛЕД НА ПРОСЕЧНИТЕ ОЦЕНКИ ЗА ЗАБЕЛЕЖАНИОТ ГОДИШЕН НАПРЕДОК ПО ПОГЛАВЈА ВО ИЗВЕШТАИТЕ НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА ЗА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА ПЕРИОДОТ 2009 - 2023 ГОДИНА

година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017/ 2018	2019	2020	2021	2022	2023
просечна оценка	2,52	2,30	2,53	2,16	2,06	2,10	2,06	1,76	1,64	1,91	2,00	1,52	1,61	1,52

Изработил: Илија Милчевски

Графички

дизајн: Билјана Дончевска

Одобрила и Фани Коровешовска Коларовска

Согласна:

Раководител на Парламентарниот институт

м-р Златко Атанасов

Листа на извори:

1. Официјална интернетска страница на Секретаријатот за европски прашања на Република Северна Македонија:
<http://www.sep.gov.mk/content/?id=96#.VDT7PfmSwTo>
http://www.sep.gov.mk/data/file/Dokumenti/Izveshtaj_2019.pdf
2. Официјална интернетска страница на Европската комисија:
http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2016/20161109_report_the_former_yugoslav_republic_of_macedonia.pdf
http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2015/20151110_report_the_former_yugoslav_republic_of_macedonia.pdf
http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20141008-the-former-yugoslav-republic-of-macedonia-progress-report_en.pdf
http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2013/package/brochures/the_former_yugoslav_republic_of_macedonia_2013.pdf
http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2012/package/mk_report_2012_en.pdf
http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2011/package/mk_report_2011_en.pdf
http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2010/package/mk_report_2010_en.pdf
http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2009/mk_report_2009_en.pdf
<https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20180417-the-former-yugoslav-republic-of-macedonia-report.pdf>
<https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-north-macedonia-report.pdf>
https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/north_macedonia_report_2020.pdf
<https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/system/files/2021-10/North-Macedonia-Report-2021.pdf>
https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/north-macedonia-report-2022_en
https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/north-macedonia-report-2023_en

Насоки за користење на истражувачките услуги на Парламентарен институт

Кој
ги користи
услугите?

Зошто?

за обезбедување објективни и непристрасни информации заради:

- подобро аргументирање на ставовите;
- подобро запознавање со предлог-законите и другите акти;
- кристализирање на идејата за поднесување предлог-закон;
- учество на јавни настапи, комуникација со граѓани и дипломатски посети

- пратениците
- работните тела
- советите
- пратеничките групи
- генералниот секретар

Како?

со поднесување барање за истражувачки работи:

- во писмена форма (на пропишаниот образец, потпишан лично од корисникот)
- во електронска форма (преку системот на е-парламент)

Кому
му се поднесува
барањето?

на раководителот на Парламентарен институт
(за дополнителни појаснувања во однос на темата и рокот,
истражувачот и раководителите се консултираат со корисникот
при добивањето на барањето и во текот на изработката на
истражувачката работа)

Какви услуги
и препорачан
минимален рок?

минимум работни дена:

- кратка информација	3
- хронолошки преглед	5
- тематски преглед	5
- компаративен преглед	7
- опширна информација	10

Што содржат
истражувачките
работи?

истражувачките работи се од информативна
природа, политички неутрални и објективни, се
фокусираат на факти и не содржат препораки, ниту
сугерираат решенија

Што
не може да
биде
побарано?

- правни совети и помош за индивидуални случаи;
- изработка на нацрт-закони или амандмани;
- информации од надлежност на други сектори во Собранието

parl.inst@sobranie.mk

070/409-544
070/352-474
070/320-349
070/320-348
071/305-384

